

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3222
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/2/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 15/2/2024

Του: Γραμμένου Βασίλειου, Βουλευτή Α' Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Κίνδυνοι από την επί του προχείρου εναπόθεση σε χωματερές εντός Δήμων της Αττικής καρκινογόνων αποβλήτων εκσκαφής που περιέχουν θραύσματα αμιαντοτσιμέντου κατόπιν εργασιών αποκατάστασης των δικτύων ύδρευσης & αποχέτευσης που διενεργεί η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (ΕΥΔΑΠ) εντός του λεκανοπεδίου Αθηνών»

Κύριε Υπουργέ,

Σοκαριστήκαμε, διαβάζοντας άρθρο Κυριακάτικης εφημερίδας πρόσφατης έκδοσης, όπου έγινε λόγος για την ανακάλυψη ολόκληρων λόφων από μπάζα με καρκινογόνα απόβλητα, εναπόθεση για την οποία είναι υπεύθυνη η ΕΥΔΑΠ, έπειτα από επισκευές του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, που κατά καιρούς διενεργεί. Μάλιστα, επισημαίνεται, πώς διατρέχεται θανατηφόρος κίνδυνος για τον ανθρώπινο οργανισμό από την εισπνοή σκόνης, η οποία εκλύεται από τους κομμένους και εκτεθειμένους σωλήνες αμιάντου, που περιέχονται σε αυτά τα μπάζα. Το δημοσίευμα της παραπάνω εφημερίδας κάνει λόγο για ευρήματα της Εσωτερικής Επιθεώρησης της ΕΥΔΑΠ, που περιέχουν αμιαντοτσιμέντο, σε σχετικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν τον περασμένο Οκτώβριο σε χώρους εναπόθεσης μπάζων από έργα ανακατασκευής ή επιδιόρθωσης των δικτύων ύδρευσης στον Περισσό της Αττικής και στο Μενίδι της Αττικής, καθώς και αποχέτευσης στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη της Αττικής.

Το ανωτέρω άρθρο αναφέρει, περαιτέρω ότι, μετά τις παραπάνω ανακαλύψεις, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος της εταιρείας απέστειλε άμεσα σχετική πληροφόρηση προς την Διεύθυνση Δικτύου Ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ. Επιπλέον, γίνεται λόγος στο άνω άρθρο για το ότι, ο νόμος 4819/2021, που αφορά στις «υποχρεώσεις συλλογής και μεταφοράς αμιάντου» θέτει ένα πολύ αυστηρό πρωτόκολλο για την προστασία της Δημόσιας Υγείας, αλλά και των εργαζομένων που έρχονται πρώτοι σε άμεση επαφή με το επικίνδυνο αυτό υλικό. Όσον αφορά, δε, στα μέτρα πρόληψης για τον κίνδυνο από αμιάντο, τα οποία περιέχει ο ανωτέρω νόμος, διαβάζουμε ότι, κάθε εργασία που σχετίζεται με την επεξεργασία του αμιάντου οφείλει να πραγματοποιείται αποκλειστικά από επιχειρήσεις που φέρουν σχετική άδεια και λαμβάνουν όλα τα προβλεπόμενα προληπτικά και προφυλακτικά μέτρα (ειδικές στολές, κλπ).

Περαιτέρω, προβλέπονται εντός του ως άνω νόμου μέθοδοι και χώροι αποθήκευσης αποβλήτων αμιάντου, με πρόβλεψη για τοποθέτησή τους σε ειδικούς σάκους και υγειονομική ταφή σε κατάλληλα αδειοδοτημένους χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων αμιάντου. Επιπλέον, ανατρέχοντας στον παραπάνω νόμο, διαπιστώνουμε ότι, η κατά παράβαση των διατάξεών του διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων αμιαντοτσιμέντου επισύρει κυρώσεις, που ορίζονται στο άρθρο 66. Ακόμα, δηλώνεται σαφώς ότι, απαγορεύεται η εξόρυξη και χρήση του αμιάντου. Τέλος, αποκορύφωση των προληπτικών μέτρων από τις βλάβες που προκαλεί ο αμιάντος αποτελεί το Προεδρικό Διάταγμα 212/2006, το οποίο αφορά στην προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμιάντο, κατά την εργασία τους. Εκεί διαβάζουμε ότι: *«κάθε εργαζόμενος, πριν από την έναρξη της έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμιάντο παραπέμπεται σε ιατρική εξέταση για την εκτίμηση της κατάστασης της υγείας του»*.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω γραφόμενα περί προβλέψεων ή ειδικών μέτρων διαχείρισης των αποβλήτων που περιέχουν αμιάντο και έχοντας υπόψη μας, από τη μια, αναφορές στο μέγεθος του υγειονομικού κινδύνου που προκαλεί ο αμιάντος, και από την άλλη, την πρόχειρη και εκτός κάθε λογικής προφύλαξης εναπόθεση αυτών των επικίνδυνων υλικών εντός αστικών χώρων από μια δημόσια επιχείρηση κοινής ωφελείας, όπως φιλοδοξεί να είναι η ΕΥΔΑΠ, προκύπτουν εύλογα ερωτήματα για τους λόγους της προφανούς έλλειψης εποπτείας και της απουσίας ελέγχων, περί του αν τηρούνται οι προδιαγραφές διαχείρισης του αμιάντου, τόσο ως υλικό προς επεξεργασία, όσο και ως απόβλητο, ώστε να μην κινδυνεύουν ανθρώπινες ζωές.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Έχουν γίνει ενημερώσεις στις αρμόδια εντεταλμένες για την Δημόσια Υγεία Υπηρεσίες των Δημοτικών Αρχών των περιοχών του Περισσοῦ, του Μενιδίου και των κοντινών κατοικημένων ζωνών, περί ότι έχουν μεταφερθεί από την ΕΥΔΑΠ σε χώρους της γεωγραφικής τους περιφέρειας και βρίσκονται εκτεθειμένα μπάζα σωλήνων αμιάντου, δηλαδή «επικίνδυνες ουσίες», που διαχέονται στον ατμοσφαιρικό αέρα της περιοχής;
2. Τα συνεργεία που έκοψαν για λογαριασμό της ΕΥΔΑΠ τις σωλήνες αμιάντου σε άλλες περιοχές της Αττικής για έργα π.χ. αποκατάστασης βλαβών, πριν μεταφέρουν τα σχετικά απόβλητα σε Περισσό και Μενίδι, είχαν ενημερώσει τους περιοίκους με ειδικές σημάνσεις για πιθανή έκθεσή τους σε αμιάντο, όπως προβλέπει ο νόμος; Αν ναι, υπάρχουν διαθέσιμα τα σχετικά αποδεικτικά;
3. Έχοντας δεδομένο το ότι, λόγω σχετικών καταγραφών στους χάρτες δικτύου της, η ΕΥΔΑΠ είναι βέβαιο πως γνωρίζει πού ακριβώς υπάρχουν αμιαντοσωλήνες, οι εργαζόμενοι των συνεργείων που έκοψαν τις σωλήνες στα έργα επισκευής του δικτύου και στην συνέχεια τα μετέφεραν ως μπάζα στον Περισσό και στο Μενίδι ήταν ενήμεροι από την τελευταία και είχαν πάρει τα σχετικά μέτρα προφύλαξης που προβλέπει η νομοθεσία, αφού θα έρχονταν σε επαφή με το εν λόγω τοξικό υλικό;
4. Πώς εξηγεί η ΕΥΔΑΠ ότι σε χώρους εναπόθεσης βρίσκονται με πρωτοβουλία της απροστάτευτα, χύμα κι απολύτως εκτεθειμένα μπάζα αμιάντου, κάτι που παραβαίνει κάθε προβλεπόμενη διαδικασία συλλογής τέτοιων αποβλήτων;

5. Γιατί επιτράπη από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής ή της τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά παρέκκλιση του νόμου, τα ως άνω απόβλητα αμιαντοτσιμέντου να αναμειχθούν, κατά την εναπόθεσή τους, με τα άλλα προϊόντα εκσκαφών, όπως αναφέρει και η έκθεση των ελεγκτών;

6. Οι διαδικασίες αποκομιδής και εναπόθεσης στις ανωτέρω περιοχές μπαζών, που περιείχαν απόβλητα αμιαντοτσιμέντου, έγιναν από κατάλληλα προς τούτο αδειοδοτημένες εταιρείες και ειδικά συνεργεία; Σε κάθε εκδοχή θετικής ή αρνητικής απάντησης, υπήρχε υπεύθυνος για τα έργα εκσκαφής με αμίαντο, με το όνομα του εν λόγω να έχει καταγραφεί στο προβλεπόμενο από την σχετική με τα της παρούσας νομοθεσίας μητρώο;

7. Κατόπιν του ανωτέρω διενεργηθέντος ελέγχου, έχουν συλληχθεί με τον προβλεπόμενο τρόπο από τους παραπάνω αναφερόμενους χώρους της χύμα εναπόθεσης τα μπάζα που περιείχαν απόβλητα αμιαντοτσιμέντου; Αν ναι, τότε ακριβώς έγινε η εν λόγω περισυλλογή και με ποια μέθοδο;

8. Έχουν κατατεθεί, σε προγενέστερο χρόνο από τα ανωτέρω καταγγελλόμενα, άλλες καταγγελίες προς την ΕΥΔΑΠ για χύμα εναπόθεση μπαζών που περιείχαν απόβλητα αμιάντου σε χώρους εναπόθεσης ευρισκόμενους εντός της Περιφέρειας Αττικής; Αν ναι, που βρίσκονται αυτοί οι χώροι και ποια ήταν η αντίδραση των αρμόδιων Υπηρεσιών που εποπτεύουν την σύννομη λειτουργία της ΕΥΔΑΠ;

9. Έχει συσταθεί Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2, της ΚΥΑ 43942/4026/2016 (ΦΕΚ 2992Β) με τίτλο: «Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42, του Ν.4042/2012 (Α' 24), όπως ισχύει», όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 1/1/2017 (ΦΕΚ 1Β) και ισχύει; Αν ναι, καταγράφηκαν εντός του εν λόγω μητρώου οι εναποθέσεις που απασχολούν την παρούσα;

10. Υποβάλει η ΕΥΔΑΠ, καθ' έτος, την απαιτούμενη έκθεση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 43942/4026/2016 και τηρεί εσωτερικό μητρώο, όπου σημειώνονται οι ποσότητες, τα χαρακτηριστικά, η προέλευση, ο προορισμός, η συχνότητα συλλογής, το μέσο μεταφοράς και οι εργασίες επεξεργασίας / αξιοποίησης ή/και διάθεσης των μπαζών που διακομίζονται από τα συνεργεία της πρώτης κατά την διεξαγωγή των έργων συντήρησης του δικτύου της; Αν όχι, ποιοι είναι οι λόγοι;

Ο ερωτών βουλευτής

ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ